

Istungidokument

A8-0179/2017

11.5.2017

RAPORT

kalavarude seisundi ja kalandussektori sotsiaal-majandusliku olukorra kohta
Vahemerel
(2016/2079(INI))

Kalanduskomisjon

Raportöör: Marco Affronte

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK	3
SELETUSKIRI.....	16
TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS.....	17
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS	22
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	23

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

kalavarude seisundi ja kalandussektori sotsiaal-majandusliku olukorra kohta Vahemerel (2016/2079(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määrusi (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ¹,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiivi 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (merestrateegia raamdirektiiv)²,
- võttes arvesse nõukogu 21. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1967/2006, mis käsitleb Vahemere kalavarude säästva kasutamise majandamismeetmeid, muudetakse määrust (EMÜ) nr 2847/93 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1626/94³,
- võttes arvesse nõukogu 29. septembri 2008. aasta määrust (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1936/2001 ja (EÜ) nr 601/2004 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1093/94 ja (EÜ) nr 1447/1999⁴,
- võttes arvesse Vahemere üldise kalanduskomisjoni vahestrateegiat (2017–2020), mille eesmärk on säästlik kalapüük Vahemerel ja Mustal merel,
- võttes arvesse oma 14. septembri 2016. aasta resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega rakendatakse 21. mai 2012. aasta (muudetud 8. mail 2013) kokkulepet, mille sõlmisid Euroopa Liidu põllumajandusühistute üldine liit (COGECOA), Euroopa Transporditöötajate Föderatsioon (ETF) ja Euroopa Liidu kalandusettevõtete riiklike organisatsioonide ühendus (EUROPÊCHE) ning mis käsitleb Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 2007. aasta kalandustöö konventsiooni rakendamist⁵,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 25. septembril 2015. aastal vastu võetud resolutsiooni „Transforming our World: the 2030 agenda for sustainable development“ (Kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 „Muudame oma maailma“),
- võttes arvesse piirkondlikku konverentsi „Building a future for sustainable small-scale fisheries in the Mediterranean and the Black Sea“ (Kavandades säästva väikesemahulise kalapüügi tulevikku Vahemerel ja Mustal merel), mis toimus Alžiiris (Alžeeria) 7.–9.

¹ ELT L 354, 28.12.2013, lk 22.

² ELT L 164, 25.6.2008, lk 19.

³ ELT L 409, 30.12.2006, lk 11.

⁴ ELT L 286, 29.10.2008, lk 1.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0343.

märtsil 2016,

- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse kalanduskomisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamust (A8-0179/2016),
- A. arvestades, et Vahemeri on oma 17 000 mereliigiga üks peamisi bioloogilise mitmekesisuse paiku maailmas, mistõttu peetakse vajalikuks mitme liigi põhiste lähenemisviisi majandamise määramisel;
- B. arvestades, et oma teatises „Arutelu 2017. aasta kalapüügivõimaluste üle ühise kalanduspoliitika raames“ (COM(2016)0396) on komisjon seisukohal, et ülepüük Vahemerel on endiselt laialt levinud ja et olukorra muutmiseks on vaja võtta kiireloomulisi meetmeid; arvestades, et kõnealuses dokumendis väljendab komisjon muret selle pärast, et paljusid hinnatavaid liike püütakse märkimisväärselt rohkem, kui maksimaalse jätkusuutliku saagikuse eesmärgiga seotud prognoosides ette nähtud;
- C. arvestades, et hiljemalt 2020. aastaks tuleb Vahemerel lahendada oluline probleem, milleks on saavutada eesmärk järk-järgult taastada ja säilitada kalaliikide populatsioonide selline biomassi tase, mille puhul on võimalik saavutada maksimaalne jätkusuutlik saagikus kõikide liikide puhul; arvestades, et selleks on vajalik ka ELi mittekuuluvate riikide osalemine ja pühendumus; arvestades, et Vahemere piirkonnas ületab ülepüügi üldine tase ligikaudu kaks kuni kolm korda maksimaalse jätkusuutliku saagikuse eesmärke; arvestades, et vaatamata märkimisväärsetele jõupingutustele, mida on tehtud nii ELi tasandil kui ka liidust väljaspool, et tagada õigusaktide rakendamine ja järgimine kalandussektori poolt, on üle 93 % hinnatavatest liikidest Vahemeres endiselt ülepüütud;
- D. arvestades, et kalandusel on selle piirkonna rannikuelanikkonna jaoks suur sotsiaal-majanduslik tähtsus; arvestades, et selles sektoris, sh teise töötlemise sektoris, töötab sadu tuhandeid inimesi ja eelkõige väga paljude naiste tööhõive sõltub kalandusest; arvestades, et Vahemeri annab olulise panuse toiduga kindlustatuse tagamisse, eelkõige seoses piirkonna kõige haavatavamate inimestega; arvestades, et kalandus pakub võimaluse täiendada sissetulekuid ja toiduvarusid, mis aitab kaasa piirkonna stabiilsusele;
- E. arvestades, et Vahemerd mõjutavad mitmesugused tegurid – näiteks meretranspordi põhjustatud reostus –, mis koos kalapüügiga võivad mõjutada kalavarude olukorda;
- F. arvestades, et Vahemere piirkonnas on väikesemahulise kalapüügiga seotud 80 % kalalaevadest ja 60 % töökohtadest; arvestades, et on väga kahetsusväärne, et Euroopa tasandil pole kokku lepitud termini „väikesemahuline kalapüük“ ühtset määratlust, kuigi seda on väga raske saavutada, arvestades mere ökosüsteemi ja kalandussektori mitmekülgsed eripärasid ja omadusi; arvestades, et vaid „väikesemahuline rannapüük“ on ametlikult määratletud Euroopa Kalandusfondi jaoks (nõukogu määrus (EÜ) nr 1198/2006) kui kalapüük kalalaevadega, mille üldpikkus on alla 12 meetri ja mis ei kasuta veetavaid püügivahendeid (nt traale); arvestades, et väikesemahulise kalapüügi määramisel tuleks arvesse võtta riiklikke ja piirkondlikke eripärasid;

- G. arvestades, et Vahemere kalavarude seisundit käsitleval kõrgetasemelisel kohtumisel, mis toimus 2016. aasta veebruaris Catanias, jõuti kokkuleppele, et selliseid negatiivseid suundumusi tuleb kiiremas korras muuta, ning tunnistati olulist ülesannet hiljemalt 2020. aastaks taastada ja säilitada kalaliikide populatsioonide selline biomassi tase, mille puhul on võimalik ühise kalanduspoliitika kohustustest kinni pidades saavutada kõigi liikide puhul maksimaalne jätkusuutlik saagikus;
- H. arvestades, et peale ülepüügi seisab Vahemeri silmitsi veel mitmete teiste probleemidega, millest suurem osa on põhjustatud rannikuala tihedast asustusest (liigsed toitained, saasteained, elupaikade ja rannajoone muutused), kuid ka meretranspordist ja ressursside (muu hulgas õli- ja gaasivarude) üleekspluateerimisest; arvestades, et ühtlasi on Vahemeri väga tundlik kliimamuutuste suhtes, mis koos intensiivse mereliiklusega soodustavad invasiivsete võõrliikide sissetungi ja kohandumist;
- I. arvestades, et võimatus kasutada spetsiaalseid püügivahendeid ja -meetodeid (mis oleksid vastuvõetavamad ja avaldaksid vähem mõju ohustatud kalavarude olukorrale) kahjustab tõsiselt juba niigi kõrvalejäänud ranniku- ja saarekogukondi, takistab arengut ja põhjustab ühe suuremat rahvastiku vähenemist;
- J. arvestades, et kõigi Vahemere-äärsete liikmesriikide rannikukogukonnad sõltuvad suurel määral kalandusest, eelkõige väikesemahulise kalapüügist, ja seega on kalavarude jätkusuutlikkuse puudumine neile ohuks;
- K. arvestades, et paljud ELi rannikukogukonnad on suurel määral sõltuvad traditsioonilisest, käsitöönduslikust ja väikesemahulise kalapüügist Vahemeres;
- L. arvestades harrastuskalapüügi sotsiaal-majanduslikku väärtust paljudes Vahemere piirkondades ning selle otsest ja kaudset mõju tööhõivele;
- M. arvestades, et ei tohiks unustada harrastuskalapüügi osatähtsust seoses kalavarude seisundiga Vahemere piirkonnas;
1. rõhutab, kui oluline on jõustada ühise kalanduspoliitika eesmärgid ja meetmed terviklikult ja võimalikult kiiresti ning koostada õigeaegselt mitmeaastased majandamiskavad ja rakendada neid tõhusalt kooskõlas piirkondadeks jaotamisele ja liikide mitmekesisusele keskenduva lähenemisviisiga; rõhutab eelkõige vajadust saavutada hea keskkonnaseisundi eesmärk, mis on sätestatud ELi merestrateegia raamdirektiivis 2008/56/EÜ, pidades silmas, et kalavarude majandamise meetmete üle tuleks otsustada üksnes ühise kalanduspoliitika raames;
 2. on seisukohal, et ühise kalanduspoliitika raames tuleks Vahemerd jätkuvalt käsitleda teistest merepiirkondadest erinevalt, kuna suure osa sellest moodustavad rahvusvahelised veed, kus asuvate kalavarude seisundi puhul on kolmandatel riikidel otsustav roll;
 3. peab äärmiselt vajalikuks kollektiivset lähenemist, mis põhineb erinevate tasandite, st rahvusvahelise, Euroopa, riikliku ja piirkondliku tasandi koostööl; on veendunud, et kõik sidusrühmad, sh elukutselised ja harrastuskalurid, kalatööstus, traditsiooniline ja käsitöönduslik väikesemahuline kalapüük, teadlased, piirkondlikud organisatsioonid,

merekaitsealade haldajad, ametiühingud ja vabaühendused, tuleks hõlmata kaasavasse ja altpoolt üles suunatud protsessi; rõhutab Vahemere nõuandekomisjoni strateegilist rolli selles küsimuses;

4. rõhutab, et rannikukogukondi tuleb teavitada, kuidas kalavarude ja -liikide vähenemine ohustab nende sotsiaal-majanduslikku tulevikku, sest ilma nende teadlikkuse, täie toetuse ja osaluseta ei saavuta majandamismeetmed ja eeskirjad oma täit potentsiaali;
5. märgib, et puuduvad ühtsed üksikasjalikud määratlused väikesemahulise ja käsitööstusliku kalapüügi kohta; rõhutab, et edasiseks poliitikakujundamiseks on viivitamata vaja selliseid määratlusi ELi tasandil;
6. on seisukohal, et kalandusvaldkonna poliitikakujundamisel tuleks otsustusprotsessi kaasata ja integreerida kalurid ja nende ühendused ja tootjate organisatsioonid, ametiühingud, rannikualade algatusrühmad ja kohalikud kogukonnad vastavalt ühtse kalanduspoliitika piirkondadeks jaotamise põhimõttele, kusjuures kaasata tuleks ka kolmandad riigid Vahemere ida- ja lõunarannikult; rõhutab, et kalavarude hea seisundi ning jätkusuutliku ja kasumliku kalapüügi tagamine ning seega ka kalapüügisektoris praeguse tööhõivetaseme säilitamine ja ideaaljuhul uute töökohtade loomine on võimalik vaid juhul, kui kõigile asjaomastele Vahemere piirkonna riikidele ja kalandusettevõtjatele luuakse õiglased, tasakaalustatud ja võrdsed tingimused; rõhutab, et kalandussektoris on oluline roll tugevatel ja sõltumatutel sotsiaalpartneritel, institutsionaliseeritud sotsiaaldialoogil ja töötajate osalemisel ettevõtet puudutavates küsimustes;
7. märgib, et ühise kalanduspoliitikaga nähakse ette stiimulid, sealhulgas püügivõimalused, selektiivsele kalapüügile, millel on väiksem mõju mereökosüsteemile ja selle ressurssidele; rõhutab, et sellega seoses peaksid liikmesriigid kasutama läbipaistvaid ja objektiivseid kriteeriume, sealhulgas keskkonna-, sotsiaal- ja majanduskriteeriume (ühist kalanduspoliitikat käsitleva määruse artikkel 17); nõuab tungivalt, et kõnealuses suunas tuleb teha jõupingutusi, tagamaks, et stiimulid ja eelisjuurdepääs rannapüügipiirkondadele oleksid tagatud väikesemahulise (käsitööstusliku ja traditsioonilise) kalapüügiga tegelevatele laevadele, mis kasutatavad selektiivseid püügimeetodeid ja mille mõju on piiratud; rõhutab, et on oluline konsulteerida asjaomaste rannikukogukondadega;
8. märgib, et harrastuskalapüügi mõju kalavarudele ja selle sotsiaal-majanduslikku potentsiaali Vahemere piirkonnas ei ole piisavalt uuritud; on seisukohal, et edaspidi tuleks koguda andmeid harrastuskalurite arvu, nende püüginahu ja loodud lisandväärtuse kohta rannakogukondades;
9. märgib, et harrastuskalapüük annab kohalike kogukondade jaoks suurt majanduslikku tulu, näiteks seoses turismiga, harrastuskalapüügi mõju keskkonnale on väike ja seega tuleb seda soodustada;
10. peab äärmiselt vajalikuks määratleda rannapüük, väikesemahuline rannapüük ja traditsioonilised kalapüügimeetodid lähtuvalt sotsiaal-majanduslikest omadustest, rakendades samal ajal piirkondlikku lähenemisviisi;
11. rõhutab, et rannapüügis kasutatakse peamiselt traditsioonilisi püügivahendeid ja võtteid,

mis oma eripärade tõttu määratlevad rannikupiirkondade identiteedi ja eluviisi, ning et seetõttu on ülioluline säilitada nende kasutamine ja kaitsta neid kultuuri-, ajaloo- ja traditsioonide pärandi osana;

12. arvab, et piirkondadeks jaotamise kontekstis ja iga kalastusliigi eripära arvesse võttes võiks teha teatavaid õigustatud mõõndusi spetsiifilise kalapüügivarustuse ja meetodite kasutamise vallas;
13. rõhutab, et ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) andmetel tuleb mereressursside säilitamisel, majandamisel ja kasutamisel rakendada ettevaatusprintsipi, milles võetakse arvesse sotsiaal-majanduslikke kaalutlusi, et saavutada säästev kalapüük, kaitstes ja säilitades merekeskkonda kui tervikut; rõhutab, et teaduslike andmete puudumine ei tohiks olla vabandus, et jätta rakendamata merekeskkonna hoidmise ja majandamise meetmeid; leiab, et on oluline lahendada viivitamata kalavarude seisundit käsitlevate konkreetsete andmete ja teaduslike tõendite puudumise küsimus; rõhutab, et selles protsessis tuleb konsulteerida kõikide sidusrühmadega ning kõik nad sellesse protsessi kaasata;
14. on seisukohal, et selleks, et kaitsta Vahemere kalavarusid ja loodusressursse, peavad tõhusat kalavarude majandamise poliitikat toetama resolutsed, laiaulatuslikud ja kiireloomulised poliitikameetmed ning vastumeetmed võitluseks nendele ressurssidele negatiivset mõju avaldavate teguritega, nagu kliimamuutused (globaalne soojenemine, hapestumine, sademed), saaste (keemiline, orgaaniline, makro- ja mikroskoopiline), kontrollimatu gaasi- ja naftavarude otsimine ja kaevandamine, laevaliiklus, invasiivsed liigid, looduslike elupaikade hävitamine või muutmine, eelkõige rannikualadel; peab seetõttu oluliseks mõista paremini nende tegurite mõju kalavarudele; nõuab, et seoses sellega kasutataks jõulisemalt olemasolevaid Vahemere vaatlemise ja jälgimise Euroopa vahendeid, nagu Euroopa merevaatlus- ja andmevõrk (EMODnet) ning programm Copernicus ja selle merekomponent;
15. leiab, et Vahemere piirkonna kalavarude ja mereressursside kaitse ja säilitamine ei tohiks tugineda üksnes kalandussektori meetmetele, vaid peab hõlmama ka teisi tegevusvaldkondi, mis merekeskkonda mõjutavad;
16. peab vajalikuks suurendada jõupingutusi merekeskkonna ja eelkõige ärieesmärgil kasutatavate kalavarude alaste teadmiste valdkonnas ning kavandada asjaomaste teadmiste põhjal nende säästev kasutamine;
17. rõhutab tungivalt, et Vahemerel, sealhulgas ELi riikides, on endiselt probleemiks ulatuslik ebaseaduslik, teatamata ja reguleerimata kalapüük (ETR-kalapüük); leiab, et ükski meede ressursside ning eriti väikesemahulise kalapüügi sektori kaitsmiseks ei ole tõhus, kui ei võidelda kindlalt ja otsustavalt ETR-kalapüügi vastu; on seisukohal, et ETR-kalapüügi vastu võitlemisel peab EL tagama ka Vahemerega piirnevate kolmandate riikide toetuse; on ka seisukohal, et vastavalt sellele tuleks ühtlustada kontrollimenetlused kogu Vahemere piirkonnas, võttes arvesse suuri erinevusi kontrolli- ja karistusmenetluste kohaldamisel,
18. rõhutab veel kord, et rannikukogukonnad mõjutavad suurel määral seda, kui tõhusad on ETR-kalapüügi ennetamis-, avastamis- ja tuvastamismeetmed;

19. peab esmatähtsaks kontrollitegevuse tõhustamist nii maismaal, kogu turustusahela (turud ja tootlustusettevõtted) ulatuses, kui ka merel, eelkõige piirkondades, kus kalapüük on ajutiselt peatatud või keelatud;
20. on seisukohal, et sotsiaalse ebavõrdsuse vältimiseks tuleb püügivõimalused eraldada objektiivsete ja läbipaistvate kriteeriumide, sh keskkondlike, sotsiaalsete ja majanduslike kriteeriumide alusel, pöörates nõuetekohast tähelepanu väiksema mõjuga püügimeetoditele; leiab, et püügivõimalused tuleks õiglaselt jaotada ka eri kalandussektorite vahel (sh traditsiooniline ja väikesemahuline kalapüük); on ka seisukohal, et tuleks pakkuda stiimuleid kalalaevadele, mis kasutavad selektiivsemaid püügivahendeid või keskkonda vähem mõjutavaid püügimeetodeid kooskõlas ühist kalanduspoliitikat käsitleva määruse artikliga 17;
21. on seisukohal, et Vahemere kalavarude ammendumise probleem tuleks lahendada tööndus- ja harrastuskalapüügile kehtestatud kalavarude majandamise ning kaitsemeetmete abil, mis hõlmavad peamiselt kalapüügile kehtestatud ala- ja ajapõhiseid piiranguid ning päeva ja nädala piirnorme, samuti vastavalt vajadusele kvoote; leiab, et see tagaks võrdsed tingimused kolmandate riikidega ühiste kalavarude osas; on seisukohal, et nimetatud meetmed tuleks kavandada tihedas koostöös asjaomase sektoriga, et tagada nende tõhus rakendamine;
22. väljendab heameelt, et Euroopa Kalanduskontrolli Ameti kontrollkäikude hulk on suurenenud, ja rõhutab vajadust tugevdada jõupingutusi võitluses kahe suure probleemiga, mis ilmnesisid 2016. aastal seoses nõuetele vastavusega: valeandmete esitamine dokumentides (logiraamatud, lossimis- ja ümberlaadimisdeklaratsioonid, müügiarved jne) ning keelatud või nõuetele mittevastavate püügivahendite kasutamine;
23. rõhutab, et reformitud ühises kalanduspoliitikas kehtestatud lossimiskohustusest tulenev vastutus ei tohi mingil juhul langeda kaluritele;
24. palub uurida, millised on saagi tagasiheite lõpetamise tagajärjed mereorganismide ja teiste liikide, näiteks kajakate toitainete puuduse seisukohast;
25. märgib, et Vahemere merekaitsealade süsteem ei hõlma piisavalt suurt pindala ning et eri merepiirkondade hõlmatus on väga erinev; juhib tähelepanu majandusressursside üldisele nappusele; leiab, et on oluline tunnustada ja tugevdada merekaitsealade rolli teadusuuringute, konkreetsete meetmete rakendamise ning kaluritega koostöö ja jagatud haldamise tipptasemel laboritena, ning optimeerida merekaitsealade kasutamist, võttes arvesse teaduslikke arvamusi ja kaitse-eesmärke; peab seoses sellega oluliseks kindlustada süsteemi rahastamise stabiilne kasv; peab ülimalt tähtsaks teha tõhusamat koostööd Vahemere üldise kalanduskomisjoni ja kolmandate riikidega, et määrata kindlaks piirkonnad, mille suhtes kohandada kaitsemeetmeid, ning luua merekaitsealade tõhususe kontrollimiseks efektiivne järelevalve- ja kontrollisüsteem;
26. rõhutab, kui tähtis on tagada, et kooskõlas ÜRO kestliku arengu eesmärgiga nr 14.5 hõlmaksid merekaitsealad 2020. aastaks vähemalt 10 % Vahemerest; teeb selle eesmärgi saavutamiseks Vahemere üldisele kalanduskomisjonile ettepaneku võtta oma 2018. aasta istungjärgul vastu järkjärguline ajakava koos vastavate eesmärkidega; rõhutab, et olemasolevaid merekaitsealaid ei majandata sageli nõuetekohaselt; on seetõttu veendunud, et lisaks tõhusa järelevalve- ja kontrollisüsteemi

kasutuselevõtmisele on vajalik välja töötada ja kohaldada majandamismeetmeid, mis oleksid kooskõlas ökosüsteemipõhise lähenemisviisiga, et saaks kontrollida kaitsemeetmete tõhusust;

27. rõhutab eriti vajadust kaitsta koostööd selliste tundlike piirkondade majandamises, mis kujutavad endast majanduse seisukohast kõige tähtsamate liikide olulisi kudemispaiku (nt Jabuka Pomo süvik Aadria meres);
28. rõhutab, et Vahemerele on iseloomulik bioloogiliselt ainulaadne liikide populatsioon, mida kasutavad eri riikide kalalaevastikud, ja seega on äärmiselt tähtis kõigi sidusrühmade vaheline tihe koostöö ja kalapüüki reguleerivate meetmete kooskõlastamine igal tasandil;
29. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma meetmeid mereprügi ja merre sattunud plasti probleemiga tegelemiseks, sest see põhjustab tõsiseid keskkonna-, ökoloogilisi, majanduslikke ja tervisekahjustusi;
30. peab majandamiskavade puhul oluliseks mitmekesist ja diferentseeritud lähenemisviisi koos erinevate kriteeriumitega, mis põhinevad liikide bioloogilistel tunnustel ja kalapüügimeetodite tehnilistel näitajatel; on samuti veendunud, et iga mitmeaastase majandamiskava osaks peaks olema asjakohane ruumiline (roteeruvad kalastuskeelu piirkonnad ning teatavate kalapüügimeetodite täielik või osaline keelustamine) ja ajaline (bioloogilise taastumise periood) kavandamine, samuti tehniliste meetmete edendamine, mille eesmärk on saavutada püügivahendite võimalikult suur selektiivsus; rõhutab vajadust näha ette piisavad rahalised hüvitised;
31. väljendab heameelt komisjoni võetud kohustuste üle Vahemere mitmeaastase majandamiskava koostamiseks; rõhutab ühise kalanduspoliitika põhise piirkondadeks jaotamise olulisust Vahemeres toimuva kalapüügi haldamiseks; nõuab, et Vahemere nõuandekomisjon (MEDAC) oleks kaasatud mitmeaastase majandamiskava ja piirkondlike meetmete koostamise ja kasutuselevõtmise protsessi kõikidel etappidel;
32. rõhutab, et kalavarude bioloogilise taastumise perioodidel tuleb kaluritele tagada piisav sissetulek;
33. toonitab, et Vahemere piirkonnas tuleks iga kaubandusliku ja harrastuskalapüügi sihtmärgiks oleva liigi puhul kehtestada lubatud alammõõt vastavalt suguküpsusele, tuginedes parimatele teaduslikult põhjendatud teadmistele; juhib tähelepanu vajadusele võtta meetmeid nende lubatud alammõõtude rangemaks jõustamiseks;
34. peab vajalikuks soodustada koordineeritud meetmete rakendamist ELi mittekuuluvate Vahemere riikidega, tugevdades eri osapoolte vahelist poliitilist ja tehnilist koostööd piirkonnas tegutsevate rahvusvaheliste institutsioonide egiidi all; väljendab heameelt seoses hiljuti käivitatud komisjoni programmiga MedFish4Ever, milles kutsutakse üles tegutsema, et peatada Vahemere kalavarude seisundi halvenemine; rõhutab vajadust teha selle programmi raames kõik võimalik, et edendada Vahemere-äärsetes riikides säästvat kalapüüki;
35. rõhutab vajadust töötada välja ja kehtestada ruumilisi ja ajalisi keelde käsitlev kokkulepe, millega kehtestatakse ajutised piirangud teatavate liikide kudemisaladel

kogu aasta vältel; juhib tähelepanu asjaolule, et selline püügikoormuse periodiseerimine ja täpsustamine on äärmiselt kasulik ning et selle kavandamine tuleb kooskõlastada kalastuskogukondade ja teadlastega;

Meetmed seoses kolmandate riikidega

36. kutsub komisjoni üles toetama Vahemere üldise kalanduskomisjoni kaudu meetmeid nende kalavarude olukorra parandamiseks, mida jagatakse kolmandate riikidega, toetudes loodud koostööle kalandusvaldkonna esindusorganisatsioonide, kalandussektoris tegutsevate ettevõtjate ning asjaomaste kolmandate riikide vastavate asutuste või organisatsioonide vahel;
37. märgib, et Vahemerel tegutsevate ELi ja kolmandate riikide laevu käsitleva ühise reguleeriva raamistiku puudumine põhjustab ebaausat konkurentsi kalurite vahel ning samal ajal seab ohtu jagatud liikide püügi pikaajalise jätkusuutlikkuse;
38. juhib tähelepanu sellele, kui tähtis on koostöö ja vajadus edendada nõuetele vastavust ja võrdseid tingimusi kolmandate riikide ja piirkondlike kalavarude majandamise organisatsioonidega, samuti on vaja tugevdada merepiirkondade ja kalavarude majandamise horisontaalset koordineerimist väljaspool riiklikke jurisdiktsioone;
39. kutsub komisjoni üles aitama ELi mittekuuluvatel riikidel saavutada säästvat kalandust, toetades väikesemahulist rannapüüki, jagades parimaid tavasid ja hoides suhtluskanaleid avatuna, ning seada sisse vajalik dialoog asjaomaste eri riikide valitsustega, et nõuetekohaselt toetada üldise kalanduskomisjoni vahestrateegia (2017–2020) rakendamist ja pöörata Vahemere kalavarude seisundi murettekitav suundumus vastupidiseks; kutsub komisjoni üles korraldama Vahemere-äärsete kolmandate riikidega tõhusa teabevahetuse nende riikide Vahemerel tegutsevate püügilaevastike tegevuse üle;
40. nõuab piirkondliku kava kehtestamist üldise kalanduskomisjoni egiidi all, et tagada võrdsed tingimused kõigile Vahemere piirkonnas kalastavatele alustele ning kindlustada tasakaal kalavarude ja kõigi rannikuriikide laevastike püügivõimsuse vahel; nõuab ka piirkondliku keskuse loomist laevaseire satelliitsüsteemi (VMS) ja ühiste inspekteerimistoimingute jaoks;
41. soovitab, et komisjon katkestaks impordi sellistest kolmandatest riikidest, kes ei võta vajalikke meetmeid ETR-kalapüügi ennetamiseks, takistamiseks või kaotamiseks, mis on vastavalt rahvusvahelisele õigusele nende kui lipuriikide, sadamariikide, rannikuriikide või kaubandusriikide kohus;
42. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles toetama ja igal viisil abistama kolmandaid riike ning tegema nendega koostööd, et võidelda paremini ETR-kalapüügi kogu Vahemere piirkonnas;
43. kutsub rannikupiirkonna riike tungivalt üles tegema koostööd, et luua kalapüügipiiranguga alad ja merekaitsealad, sh rahvusvahelistes vetes;
44. juhib tähelepanu vajadusele kehtestada kogu Vahemere piirkonnas harrastuskalapüügi majandamise põhireeglid;

Sotsiaal-majanduslikud aspektid

45. juhib tähelepanu sellele, et 250 000 inimest töötab otseselt laevade pardal ja et kalandussektorist sõltuvate inimeste arv on kordades suurem, kui arvestada perekondi, kelle elatis tuleneb piirkondlikust kalapüügist ja kes töötavad kalandusega seotud tööstusharudes, nagu töötlemine, laevade hooldamine ning turism, sh harrastuskalapüügiga seotud turism; märgib, et 60 % kalandusega seotud töökohtadest asuvad Vahemere lõuna- ja idapiirkonna arengumaades, mis näitab, kui oluline on väikesemahulise (käsitöendusliku ja traditsioonilise) ja harrastuskalapüügi roll nende piirkondade ja eriti kõige haavatavamate rannikukogukondade jätkusuutlikus arengus;
46. peab oluliseks kalurite töötingimuste parandamist, alustades väärikast töötasust ja ausast konkurentsist, pöörates erilist tähelepanu õnnetusjuhtumite kõrgele määrale selles sektoris ning suurele kutsehaigustesse haigestumise ohule; teeb liikmesriikidele ettepaneku luua sissetulekutoetuse vahendid vastavalt iga liikmesriigi seadustele ja tavadele; lõpuks soovib liikmesriikidel luua stabiilse tulu hüvitusfondi, millest kaetakse ajavahemikud, kui kalapüüki ei toimu seda võimatuks muutvate ebasoodsate ilmastikuolude, püütavate liikide kaitseks kehtestatud keeluaegade (bioloogilise taastumise aeg), keskkonnakatastroofide, pikaajalise keskkonnasaaste või mereliste biotoksiinidega saaste tõttu;
47. märgib, et ELi kalandussektoris kestab juba mitmeid aastaid raske periood, mille põhjuseks on tootmiskulude suurenemine ning kalavarude, saagikuse ning sissetuleku pidev vähenemine;
48. märgib, et sektori sotsiaal-majanduslik olukord on halvenenud mitmesugustel põhjustel, näiteks kalavarude kahanemise, kalade esmamüügihinna languse (mis ei kajastu jaehinnas, kuna enamiku vahendajate puhul jaguneb lisaväärtus sektori väärtusahelas ebaõiglaselt ja mõnes piirkonnas valitsevad turustamist monopolid) ning kütusehinna tõusu tõttu; märgib, et need raskused on soodustanud püügikoormuse kasvu, mis tekitab eriti suuri probleeme väikesemahulisele kalapüügile ning võib tõesti ohustada selle traditsioonilise eluviisi tulevikku ning kalapüügist suurel määral sõltuvate kohalike kogukondade püsijäämist;
49. rõhutab, kui tähtis on töötada välja algatusi, millel võiks olla soodne mõju tööhõivele ja mis haakuvad püügikoormuse vähendamise, nagu näiteks kalastusturism või teadustegevus;
50. kutsub komisjoni ja liikmesriike tegema kõigile kalandussektori töötajatele kättesaadavaks inimväärset töötingimust ja piisava sotsiaalkaitse, sõltumata nende tööandjaks oleva äriühingu liigist ja suuruselt, töötamise kohast või selle aluseks olevast töölepingust, kasutades ka piirkonnas sõlmitud säästva kalapüügi partnerluslepinguid selleks, et võidelda sotsiaalse dumpingu vastu ning parandada juurdepääsu turgudele ja rahastamisele, parandada koostööd ametiasutuste ja institutsioonidega ning mitmekesistada elatise teenimise võimalusi; toonitab tulemusliku tööinspektsiooni ja -kontrollide tähtsust;
51. rõhutab vajadust parandada kalurite töötingimusi, võttes arvesse õnnetusjuhtumite kõrget määra selles sektoris ja ebaoproportsionaalselt suurt nii füüsilist kui ka vaimset laadi kutsehaigustesse haigestumise ohtu; rõhutab vajadust tagada kaluritele

nõuetekohane töö- ja eraelu tasakaal; rõhutab, et nii laevadel kui ka maal on tähtis tagada piisavad sanitaaringimused, inimväärne majutus ja vaba aja veetmise võimalused; rõhutab vajadust tagada sadamate ja veeteede pidev laevatatavus ja kasutamisohtus;

52. rõhutab vajadust tagada, et kõik ELi imporditavad kalad ja kalasaadused oleksid kooskõlas rahvusvaheliste keskkonna-, tööõiguse ja inimõiguste nõuetega; kutsub komisjoni ja liikmesriike töökohtade ja majanduskasvu kaitsmiseks tagama kalandussektoris ausa konkurentsi ja jätkusuutlikkuse; rõhutab, et see ei ole oluline mitte ainult liidusisese konkurentsi seisukohast, vaid samuti ja eelkõige kolmandates riikides asuvate konkurentide suhtes;
53. leiab, et komisjon ja liikmesriigid peaksid edendama Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) ja Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendist eraldatavate rahaliste vahendite täielikku ärakasutamist; on seisukohal, et komisjon peaks tegema kõik endast oleneva, et aidata nii liikmesriikidel kui ka ELi mittekuuluvatel riikidel kasutada kõiki olemasolevaid rahalisi vahendeid tõhusaimal viisil, eelkõige selleks et:
 - parandada töötingimusi ja -ohutust laevadel;
 - tõsta noorte töölevõtmise, hariduse ja multidistsiplinaarse koolituse kaudu töö ja kutseõppe staatust ning toetada uute majandustegevuse vormide tekkimist ja arengut sektoris;
 - väärtustada naiste rolli kalanduses ja sellega otseselt seotud tootmissektorites, arvestades, et naised moodustavad 12 % kogu sektori töötajatest;
54. tuletab meelde, et EMKFi ülesanne on aidata väikesemahulise kalapüügi valdkonnas püügiseadmeid uuendada, et täita eelkõige lossimiskohustusega seotud märkimisväärseid piiranguid;
55. kutsub komisjoni üles julgustama kalanduse kohalike algatusrühmade moodustamist ja tegevust, mis toetab säästva kalanduse mudelit;
56. leiab, et oluline on edendada, väärtustada ja soodustada sama piirkonna kalurite, eelkõige väikekalurite koostööd, et ühiselt kavandada ja majandada kohalikke kalavarusid, pidades silmas tõhusate ja konkreetsete kriteeriumite alusel piirkondadeks jaotamist kooskõlas ühise kalanduspoliitika eesmärkidega; leiab, et kutsealade, eesmärkide, tehniliste näitajate ja kasutatavate püügivahendite tohtu killustatus ja diferentseeritus on Vahemere kalanduse eripära ning et seetõttu ei pöörataks valdkonnaülese ja ühtse lähenemisviisiga sellistele kohalikele eripäradele tähelepanu;
57. märgib, et hoolimata hiljutistest edusammudest on endiselt palju kalavarusid, mille seisundi kohta puudub usaldusväärne hinnang, ning et kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitee (STECF) kurdab, et hindamiste arv on koguni vähenenud 44-lt 2012. aastal kõigest 15-le 2014. aastal; rõhutab, et kalavarude säästva majandamise saavutamiseks on oluline tagada kiire ja nõuetekohane andmete kogumine ning julgustada ja toetada suurema hulga uuringute algatamist, mis käsitleksid rohkem kalaliike, mis võimaldaks saada rohkem teadmisi kalavarude kohta ja selle kohta, millist mõju avaldavad harrastuskalapüük ja välised tegurid, nagu reostus;

58. arvab, et ressursside mõistlik ja säästev majandamine sõltub selliste tegurite kohta, nagu püügivõimsus, toimunud püügitegevus, kalanduse sotsiaal-majanduslik olukord ja püütud kalavarude bioloogiline seisund, kogutud andmete mahust ja nende teaduslikust kasutamisest;
59. märgib, et Vahemere üldise kalanduskomisjoni kohaldamisalal lossitud kalast pärineb vaid 40% kalavarudest, mille kohta on komisjonile esitatud teaduslik hindamine, ning et kalavarude puhul, mille kohta on koostatud majandamiskava, on see protsent veelgi väiksem; juhib tähelepanu vajadusele parandada kalavarude olukorda käsitlevate teaduslike hindamiste ulatust ning suurendada sellise lossitud kala osakaalu, mis pärineb mitmeaastase majandamiskavaga reguleeritud kalastustegevuse liikidest;
60. peab oluliseks harrastuskalapüügi püügikoormuse hindamist ning püügiandmete registreerimist igal merealal eraldi ja Vahemere piirkonnas tervikuna;
61. rõhutab, kui oluline on integreeritud lähenemisviis, millega võetakse samaaegselt arvesse merekeskkonna mitmekesisust, nii püütavate kui ka mittepüütavate mereliikide kompleksust, kalapüügi eripärasid ja eri teostusviise, kala hinna langust esmamüügi korral ja mõnede piirkondade turustusmonopole ning kõiki muid tegureid, mis mõjutavad kalavarude olukorda;
62. tunnistab, et olemasolevaid andmeid väikesemahulise kalapüügitegevuse ulatuse ja mõju mõõtmiseks on vähe ja need võivad riigiti erineda; tunnistab, et selliste andmete puudumise tõttu kiputakse mittetööstuslikku kalapüüki alahindama;
63. juhib tähelepanu sellele, et parimate majandamismeetmete kindlaksmääramiseks tuleks paremini mõista eri liiki kalapüügi, eelkõige väikesemahulise ja harrastuskalapüügi majanduslikku ja sotsiaalset mõju;
64. toetab kindlalt Vahemere üldise kalanduskomisjoni ettepanekut luua püügitegevuse kataloog, kuhu lisatakse teave püügivahendite ja -tegevuse kohta, püügipiirkondade kirjeldus ning teave sihtliikide ja juhupüügi kohta, et anda täielik ülevaade piirkonna püügitegevusest ning koostoimest teiste valdkondadega, nagu harrastuspüük;
65. leiab, et harrastuskalapüügi suhtes tuleks kohaldada uusi eeskirju ja et lisaks tuleks koostada harrastuskalapüügiga seotud tegevuste kataloog, mis hõlmaks teavet kalapüügivahendite ja -tegevuse kohta ning kalapüügipiirkondade, sihtliikide ja juhupüügi kirjeldust;
66. kutsub komisjoni üles edendama intensiivset teaduskoostööd ja parandama andmete kogumist kõige olulisemate kalavarude kohta, lühendades andmete kogumise ja lõpphindamise vahele jäävat aega, ning taotlema kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomiteelt uute kalavarude hindamisi; peab äärmiselt kahetsusväärseks, et suurema osa Vahemerel lossitud saagi puhul on tegu liikidega, mille kohta on vähe andmeid (nn *data deficient fisheries*);
67. rõhutab tungivat vajadust jagada andmeid ning võidelda nende kättesaamatuse ja hajumise vastu, võttes kasutusele ühise andmebaasi, mis sisaldab põhjalikke ja usaldusväärseid andmeid kalavarude kohta, ning luues ekspertide ja teadusasutuste võrgustiku, mis tegeleb eri kalandusvaldkondadega; rõhutab, et see ELi vahenditest

rahastatav andmebaas peaks sisaldama kõiki andmeid kalaliikide ja kalanduse, sealhulgas harrastuskalapüügi kohta, geograafiliste alapiirkondade lõikes, et hõlbustada kvaliteedikontrolli, koguda sõltumatuid ja põhjalikke andmeid ja seega hinnata paremini varusid;

68. märgib, et ETR-kalapüügi mõju, omadusi ja ulatust ei hinnata praegu piisavalt, nende suhtes rakendatakse Vahemere piirkonda kuuluvates riikides erinevaid hinnanguid ning seetõttu ei ole need riigid kalapüügi hetkeseisuga ja suundumusega käsitlevates andmetes korrektselt esindatud; rõhutab, et neid riike tuleks kalavarude majandamise eesmärgil teostatavate teaduslike hindamiste väljatöötamisel asjakohaselt arvesse võtta;
69. kutsub liikmesriike üles toodete märgistamise ja jälgitavuse abil võitlema mereandide võltsimise vastu ning tõhustama ebaseadusliku kalapüügi vastaseid jõupingutusi; väljendab kahetsust seoses puuduliku teabega enamiku kalavarude seisundi kohta (nn puudulike andmetega kalavarud) ning asjaoluga, et umbes 50 % püügist jääb ametlikult deklareerimata ja lossitud saagist pärineb umbes 80 % puudulike andmetega kalavarudest;
70. kutsub liikmesriike üles ratifitseerima ja täielikult rakendama kõiki asjaomaseid ILO konventsioone, mis puudutavad kalandussektori töötajaid, eesmärgiga tagada neile head töötingimused, ning tugevdama kollektiivläbirääkimiste institutsioone, et merendusvaldkonna töötajad, sh füüsilisest isikust ettevõtjad, saaksid kasutada oma õigusi;
71. kutsub komisjoni üles julgustama ja toetama investeringuid kalandussektori mitmekesistamiseks ja innovatsiooni, arendades vastastikku täiendavaid tegevusi;

Teadlikkus

72. rõhutab, et olulisi tulemusi ja täielikku elluviimist on võimalik saavutada kalandussektori ettevõtjate vastutustundliku tegevuse ja teadlikkuse abil, arendades kõikide kalurite (nii elukutseliste kui ka harrastuskalurite) oskusi, koolitades neid ning kaasates nad otsustusprotsessi, kasutades lisaks erimeetmeid heade tavade levitamiseks;
73. peab oluliseks edendada tarbijate asjakohast teavitamist, et võimaldada täpselt teada pakutava toote päritolu ning püügimeetodit ja -kuupäeva iseärasusi, kusjuures asjaomase teabe esitamine tarbijale peab olema kohustuslik; samuti on vaja analüüsida ja hinnata, kas uues ühises turukorralduses ette nähtud meetmed on aidanud kaasa tarbijatele esitatava teabe parandamisele;
74. peab oluliseks suurendada ka tarbijate teadlikkust ja harida neid vastutustundlikult kala tarbima, et eelistataks kohalikke kalaliike, mis on püütud säästvaid tehnikaid kasutades ning mis võimaluse korral ei pärineks ülepuutud ega laialdaselt turustatud kalavarudest; peab seetõttu vajalikuks luua koostöös asjaomaste sidusrühmadega tõhus ja usaldusväärne jälgitavuse ning märgistamise süsteem, et teavitada tarbijaid ja võidelda muu hulgas toidupettuste vastu;
75. on veendunud, et ausa konkurentsi, tarbijate nõudmiste, kalapüügisektori jätkusuutlikkuse ja töökohtade säilitamise vahel tuleb leida õige tasakaal; rõhutab, et probleemide lahendamiseks ja Vahemere seisundi parandamiseks on vaja terviklikku

lähenemisviisi ja kõigi Vahemeremaade tugevat poliitilist tahet;

76. väljendab heameelt seoses kampaaniaga MedFish4Ever, mille komisjon algatas eesmärgiga suurendada üldsuse teadlikkust Vahemere olukorra kohta;
77. on seisukohal, et koolidesse ja haiglatesse ning muudesse avalikesse keskustesse tuleb tarnida kohalikku kala;
78. rõhutab asjaolu, et uue olukorra ning kõigi uute omavahel läbipõimunud tegurite tõttu Vahemere piirkonnas tuleks määrus (EÜ) nr 1967/2006 Vahemere osas läbi vaadata, et viia see vastavusse hetkeolukorraga;
79. juhib tähelepanu sellele, et määrus (EÜ) nr 1967/2006 tuleb läbi vaadata, eelkõige see osa, mis käsitleb teatavate traditsiooniliste kalapüügivahendite kasutamise keeldu (nt nakkevõrgu kasutamise keeld väljaspool tööduskalapüügi kategooriat), ja sätted, mis on seotud kalapüügivahendite konkreetsete omadustega, nt kalavõrkude kõrgus ja võrgusilma suurus, ja sellega, kui sügaval ning kui kaugel kaldast võib neid püügivahendeid kasutada;

o

o o

80. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Oma rohkem kui 17 000 mereliigiga on Vahemeri üks suurima bioloogilise mitmekesisusega paiku maailmas ja ometi on selle kalavarusid aastaid ülepüütud tasemel, mis ületab maksimaalse jätkusuutliku saagikuse taseme kaks või koguni kolm korda. On oht, et Vahemeri püütakse täiesti tühjaks.

Lisaks ülepüügile ohustavad Vahemerd muud tõsised tegurid, nagu toitainete ja väetiste üleküllus, saaste, rannajoone ja elupaikade muutumine. Muud riskitegurid on mereliiklus ning nafta ja gaasi kaevandamine. Vahemeri on muu hulgas ka väga tundlik kliimamuutuste suhtes. Seepärast tuleb Vahemerd kaitsta.

Raporti olulisemad punktid on järgmised:

- ressursside mitmeaastane majandamine, et tagada suurem säästlikkus, sealhulgas selektiivsemate püügivahendite kasutamise abil;
- koostöö Vahemerel tegutsevate kolmandate riikidega;
- liikide bioloogilistel omadustel põhineva bioloogilise taastumise perioodi kehtestamine;
- mõnede piirkondade sulgemine kalade kasvatamiseks või ülepüütud kalavarude taastamiseks;
- soodustingimused väikesemahulise (käsitöendusliku) kalapüügi edendamiseks;
- ebaseadusliku kalapüügi rangem kontroll ning erimeetmete rakendamine nende suhtes, kes rikuvad eeskirju ja kellel puudub litsents;
- võimalik kvootide kehtestamine mõnede ülepüütud liikide puhul;
- alammõõdust kinnipidamine ja alammõõdu kindlaksmääramine teaduslike kriteeriumite põhjal;
- tarneahela tõhusam kontrollimine kuni kalaturuni välja ning tarbijatele põhjalikuma teabe pakkumine;
- piirkondlike kalandusorganisatsioonide suurem kaasamine otsustusprotsessi lähtuvalt piirkondadeks jaotamisest, millele on osutatud ühises kalanduspoliitikas.

Üldjoontes soovitakse algatusraportiga saavutada järgmist:

- ressursside mitmeaastane majandamine, et tagada suurem säästlikkus, sealhulgas selektiivsemate püügivahendite kasutamise abil;
- koostöö Vahemerel tegutsevate kolmandate riikidega;
- bioloogilise taastumise perioodi kehtestamine;
- mõnede piirkondade sulgemine kalade kasvatamiseks või ülepüütud kalavarude taastamiseks;
- soodustingimused väikesemahulise (käsitöendusliku) kalapüügi edendamiseks;
- ebaseadusliku kalapüügi rangem kontroll ning erimeetmete rakendamine nende suhtes, kes rikuvad eeskirju ja kellel puudub litsents;
- kvootide kehtestamine mõnede ülepüütud liikide puhul;
- alammõõdust kinnipidamine;
- tarneahela tõhusam kontrollimine kuni kalaturuni välja ning tarbijatele põhjalikuma teabe pakkumine;
- Vahemere üldise kalanduskomisjoni ja piirkondlike kalandusorganisatsioonide suurem kaasamine otsustusprotsessi lähtuvalt piirkondadeks jaotamisest, millele on osutatud ühises kalanduspoliitikas.

9.12.2016

TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS

kalanduskomisjonile

kalavarude seisundi ja kalandussektori sotsiaalmajandusliku olukorra kohta Vahemerel (2016/2079(INI))

Arvamuse koostaja: João Pimenta Lopes

ETTEPANEKUD

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon palub vastutaval kalanduskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et Vahemere rannikul asub 19 riiki, kellel on selles geograafilises piirkonnas õiguslikud ja halduskohustused; arvestades, et Vahemerel toimub väga mitmekesine kalapüük, milles mingi osa on töönduslikul kalapüügil, kuid valdavalt on tegu tõesti väikesemahulise, teinekord lihtsalt perele elatise teenimiseks mõeldud tegevusega, mida iseloomustavad erinevad tehnilised näitajad ja selektiivsuse aste, mistõttu selle suhtes on keeruline rakendada klassikalisi või tavapäraseid hindamis- ja haldamismeetodeid;
- B. arvestades, et Vahemere liigirikkus ($\approx 10\,000 - 12\,000$ liiki) on ülemaailmsete kliimamuutuste, merereostuse ja eelkõige ülepuügiga seotud nähtuste tõttu tõsiselt ohus; arvestades, et Vahemere kalavarud kahanevad kiiresti ($> 90\%$ varudest kannatab ülepuügi all) ning mõned ammenduvad varud võivad täielikult kaduda;
- C. arvestades, et Vahemere kalandussektori sotsiaalmajanduslik olukord sõltub eelkõige kalavarude jätkusuutlikust tasemest;
 - 1. juhib tähelepanu sellele, et väikesemahuline kalapüük on Vahemerel tähtis sotsiaalmajanduslik tegur, mille alla langeb 80% kalalaevastikust ja 60% sektori töökohtadest; juhib tähelepanu väikesemahulise mittetöndusliku kalapüügi tähtsusele eri riikide poolt kasutatavate kalavarude jätkusuutlikkuse, liikide bioloogilise ja ökoloogilise kaitse, merede elurikkuse jätkusuutliku kasutamise ja kalurikogukondade, eriti maakogukondade sotsiaalmajandusliku arengu seisukohast; rõhutab, et paljude kohalike kogukondade identiteet, kultuuripärand, traditsioonid ja väärtused põhinevad suurel määral kalandussektoris toimival tegevusel;
 - 2. kutsub liikmesriike üles võitlema mereandide võltsimise vastu toodete märgistamise ja jälgitavuse abil, ning tõhustama ebaseadusliku kalapüügi vastast võitlust; kahetseb, et puudub teave enamiku kalavarude seisundi kohta (nn puudulike andmetega kalavarud)

ning kahetseb asjaolu, et umbes 50 % püügist jääb ametlikult deklareerimata ja lossitud saagist pärineb umbes 80 % puudulike andmetega varudest;

3. märgib, et sektori sotsiaal-majanduslik olukord on halvenenud mitmesugustel põhjustel, näiteks kalavarude kahanemise, kalade esmamüügihinna languse (mis ei kajastu jaehinnas, kuna enamiku vahendajate puhul jaguneb lisaväärtus sektori väärtusahelas ebaõiglaselt ja mõnes piirkonnas valitsevad turustamist monopolid) ning kütusehinna tõusu tõttu; märgib, et need probleemid on soodustanud püügikoormuse kasvu, mis tekitab eriti suurt muret väikesemahulisel kalapüügil ning võib tõesti ohustada antud traditsioonilise eluviisi tulevikku ning kalapüügist suurel määral sõltuvate kohalike kogukondade püsijäämist;
4. on veendunud, et ausa konkurentsi, tarbijate nõudmiste, kalapüügisektori jätkusuutlikkuse ja töökohtade säilitamise vahel tuleb leida tasakaal; rõhutab, et probleemide lahendamiseks ja Vahemere seisundi parandamiseks on vaja laiahaardelist käsitlust ja kõigi Vahemeremaade tugevat poliitilist tahet;
5. rõhutab, et mere ökosüsteemi kaitsmiseks on vajalikud sidusad sportliku kalapüügi eeskirjad; toonitab, et harrastuspüügil tuleb kinni pidada samadest keeluagegast, mida kohaldatakse kutselisel kalapüügil;
6. on seisukohal, et kalandusvaldkonna poliitikakujundamisel tuleks otsustusprotsessi kaasata ja integreerida kalurid ja nende ühendused ja tootjate organisatsioonid, ametiühingud, rannikualade algatusrühmad ja kohalikud kogukonnad vastavalt ühtse kalanduspoliitika piirkondadeks jaotamise põhimõttele, kusjuures kaasata tuleks ka kolmandad riigid Vahemere ida- ja lõunarannikult; rõhutab, et kalavarude hea seisundi ning jätkusuutliku ja kasumliku kalapüügi tagamine ning seega ka kalapüügisektoris praeguse tööhõivetaseme säilitamine ja ideaaljuhul uute töökohtade loomine on võimalik vaid juhul, kui kõigile asjaomastele Vahemere piirkonna riikidele ja kalandusettevõtjatele luuakse õiglasel tasakaalustatud ja võrdsel tingimused; rõhutab, et kalandussektoris on oluline roll tugevatel ja sõltumatutel sotsiaalpartneritel, institutsionaliseeritud sotsiaaldialoogil ja töötajate osalemisel ettevõtet puudutavates küsimustes;
7. palub komisjonil ja liikmesriikidel parandada juhtimist, kooskõlastamist ja suutlikkuse suurendamist, edendada teavet ja tehnilist abi ning muuta need Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi või muude ELi fondide rahastamist taotlevatele kaluritele ja tootjaorganisatsioonidele kättesaadavamaks nii, et need vastaksid kalandussektori spetsiifilistele logistilistele, tööjõu- ja rahastamisvajadustele, järgmiste meetmete abil:
 - edendades laevastiku uuendamist ja ajakohastamist, et parandada töötingimusi ja -ohutust, alandades püügikoormust ning samas parandades püüki säästlikul moel (kasutades vähem invasiivseid ja selektiivsemaid püügivahendeid, vähendades kaaspüüki ja saagi merre tagasiheitmist), optimeerides tarneaahelad, tõstes energiatõhusust, täiustades jälgitavussüsteeme, täiustades aktiivseid ja passiivseid ohutusseadmeid (näiteks päästevestidesse paigaldatud isikuseirikud ja avarii-raadiopoid, mis muu hulgas loetakse siseriiklike õigusaktide kohaselt sobivaks) ja tagades nende olemasolu pardal, ning tagades asjakohase pardaohutuse ja ohutusseadmete kasutamise alase väljaõppe;
 - edendades noorte töölevõtmist, harimist ja mitmekülgset koolitamist, mis tõstab vastava töö ja kutseõppe mainet ning aitab sektoris tekkida ja areneda uutel

majandustegevustel; arendades piirkonnas selliseid töölaseid väljavaateid, mis annavad tulevikus inimväärse sissetuleku, selleks et tagada jätkusuutlikkus ja territoriaalne ühtekuuluvus; rõhutab, et pädevad asutused peavad pakkuma kaluritele piisavat koolitust (mis hõlmaks ka parimate tavade omaksvõtmist ja keskkonnateadlikkuse tõstmist) ja teavet selle kohta;

- õhutades kalandussektori ja kalandustooteid valmistavate ettevõtete töötajaid ühendama oma jõud ja organiseeruma, astuma näiteks ametiühingute, kohalike organisatsioonide, ühistute ja/või kalurite ja kalalaevaomanike esindusorganisatsioonide liikmeks, või koostama ühiseid tulevikuperspektiivide hinnanguid ja leidma edasipidiseks korraliku tulu teenimise võimalusi kas siis kalanduses või muudes valdkondades;
 - rõhutades naiste tähtsust kalanduses ja sellega seotud tootmisvaldkondades ning tõmmates neile rohkem tähelepanu (teades, et naised moodustavad 12 % sektori töötajatest), ning edendades soolist võrdsuslikkust;
8. rõhutab, kui tähtis on töötada välja algatusi, millel võib olla soodne mõju tööhõivele ja mis haakuvad püügikoormuse vähendamisega, nagu näiteks kalapüügiturism või teadustegevus;
9. teeb liikmesriikidele ettepaneku kehtestada nõuetekohaselt oma tavasid ja õigusakte järgides miinimumpalk või sellega võrreldav sissetulekutoetus, mis tagaks kaluritele seaduste või kollektiivlepingute kaudu eluks vajaliku sissetuleku; soovib liikmesriikidel luua stabiilse tulu hüvitusfondi, millest kaetakse ajavahemikud, kui kalapüüki ei toimu seda võimatuks muutvate ebasoodsate ilmastikuolude tõttu, püütavate liikide kaitseks kehtestatud keeluaegade (bioloogilise taastumise aeg), keskkonnakatastroofide, pikaajalise keskkonnasaaste või mereliste biotoksiinidega saastamise tõttu, ja soovib käsitleda neid ajavahemikke vanaduspensioni ja muude sotsiaalkindlustusõiguste arvestamisel tegelikult töötatud ajana;
10. rõhutab vajadust edendada kollektiivlepinguid ja õhutab kalandussektori sotsiaalpartnereid pidama kollektiivlepingute läbirääkimisi kooskõlas riikide seaduste ja tavadega, sest kollektiivlepingud on mõjus vahend sotsiaal- ja tööstandardite kaitsmiseks ning kõigile töötajatele inimväärse töötasu ja kalandussektoris ausa konkurentsi tagamiseks; toonitab vajadust kaitsta ja tugevdada kalandussektori töötajate õigusi, mis puudutab eriti teatavaid liikmesriike;
11. kordab üleskutset liikmesriikidele, kes seda veel teinud ei ole, ratifitseerida ILO kalandustöö konventsioon nr 188, mille eesmärk on tagada kaluritele kalalaevadel inimväärsed töötingimused;
12. kutsub komisjoni ja liikmesriike tegema kõigile kalandussektori töötajatele kättesaadavaks inimväärsed töötingimused ja piisava sotsiaalkaitse, sõltumata nende tööandjaks oleva äriühingu liigist ja suurusest, töötamise kohast või selle aluseks olevast töölepingust, kasutades selleks ka piirkonnas sõlmitud säästva kalapüügi partnerluslepinguid, seda selleks, et võidelda sotsiaalse dumpingu vastu ning parandada juurdepääsu turgudele ja rahastamisele, parandada koostööd ametiasutuste ja institutsioonidega ning mitmekesistada elatise teenimise võimalusi; toonitab tulemusliku tööinspektsiooni ja -kontrollide tähtsust;

13. rõhutab vajadust parandada kalurite töötingimusi, võttes arvesse õnnetusjuhtumite kõrget määra selles sektoris ja ebaproportsionaalselt suurt nii füüsilist kui ka vaimset laadi kutsehaigustesse haigestumise ohtu; rõhutab vajadust tagada kaluritele sobiv töö- ja eraelu tasakaal; rõhutab, et nii laevadel kui ka maal on tähtis tagada piisavad sanitaartingimused, inimväärne majutus ja vaba aja veetmise võimalused; rõhutab vajadust tagada sadamate ja veeteede pidev laevatatavus ja kasutamissohutus;
14. tunnistab kalurite tähtsat rolli Vahemerel merehätta jäänud pagulaste päästmisel;
15. rõhutab vajadust tagada, et kõik ELi imporditavad kalad ja kalasaadused oleksid kooskõlas rahvusvaheliste keskkonna-, tööõiguse ja inimõiguste nõuetega; kutsub komisjoni ja liikmesriike töökohtade ja majanduskasvu kaitsmiseks tagama kalandussektoris ausa konkurentsi ja jätkusuutlikkuse; rõhutab, et see ei ole oluline mitte ainult liidusisese konkurentsi seisukohast, vaid samuti ja eelkõige kolmandates riikides asuvate konkurentide suhtes;
16. rõhutab, et ELi ja Maroko kalandusalases partnerluslepingus ja kõigis muudes Marokoga sõlmitud kokkulepetes tuleb kooskõlas ÜRO resolutsioonidega tunnustada Lääne-Sahara rahva seaduslikke õigusi.

**NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD
LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	8.12.2016
Lõpphääletuse tulemus	+: 43 -: 6 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Laura Agea, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Viliija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Czesław Hoc, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ādám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Maria João Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Romana Tomc, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Jana Žitňanská
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Daniela Aiuto, Georges Bach, Deirdre Clune, Karima Delli, Tania González Peñas, Edouard Martin, Evelyn Regner, Joachim Schuster, Monika Vana, Tom Vandenkendelaere, Flavio Zanonato, Gabriele Zimmer
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	John Stuart Agnew, Adam Gierek, Hannu Takkula

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	25.4.2017
Lõpphääletuse tulemus	+: 18 -: 1 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marco Affronte, Clara Eugenia Aguilera García, Renata Briano, Alain Cadec, Richard Corbett, Linnéa Engström, Sylvie Goddyn, Carlos Iturgaiz, Werner Kuhn, António Marinho e Pinto, Gabriel Mato, Norica Nicolai, Ulrike Rodust, Remo Sernagiotto, Ricardo Serrão Santos, Ruža Tomašić, Peter van Dalen, Jarosław Wałęsa
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Jens Gieseke, Verónica Lope Fontagné
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	John Stuart Agnew

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

18	+
ALDE	António Marinho e Pinto, Norica Nicolai
ECR	Remo Sernagiotto, Ruža Tomašić, Peter van Dalen
PPE	Alain Cadec, Jens Gieseke, Carlos Iturgaiz, Werner Kuhn, Verónica Lope Fontagné, Gabriel Mato
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Renata Briano, Richard Corbett, Ulrike Rodust, Ricardo Serrão Santos
Verts/ALE	Marco Affronte, Linnéa Engström

1	-
EFDD	John Stuart Agnew

1	0
ENF	Sylvie Goddyn

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu